

Г.М. Боднарчук  
М.М. Тимочків

# ВИХОВНІ ГОДИНИ

**8 КЛАС**

*На допомогу класному керівнику*



ТЕРНОПІЛЬ  
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.200.58  
Б75

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент  
*Л.М. Златів*

**Боднарчук Г.М., Тимочків М.М.**

Б75 Виховні години 8 клас: На допомогу класному керівнику. —  
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2005.—80с.

**ISBN 966-692-626-1**

Посібник містить сценарії, розробки виховних заходів та матеріали для батьківських зборів, створених з урахуванням вікових особливостей підлітків.

Для класних керівників восьмих класів.

ББК 74.200.58

*Охороняється законом про авторське право.*

*Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

---

*Навчальне видання*

Боднарчук Галина Михайлівна  
Тимочків Марія Миколаївна

**ВИХОВНІ ГОДИНИ**

**8 клас**

*На допомогу класному керівнику*

Головний редактор *Б.Є. Будний*

Редактор *Г.Р. Турчин*

Музичний редактор *В.М. Островський*

Художник *Р.Р. Крамар*

Комп'ютерна верстка *Т.М. Золотцова*

Підписано до друку 13.07.2005. Формат 60×84/16. Папір друкарський.  
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 4,65. Умовн. фарбо-відб. 4,65.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців  
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008  
тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66  
*publishing@budny.te.ua* *www.bohdan-books.com*

© Боднарчук Г.М., Тимочків М.М., 2005

© Навчальна книга — Богдан,

макет, художнє оформлення, 2005

ISBN 966-692-626-1

## **ПЕРЕДНЄ СЛОВО**

Цей посібник — четвертий із серії “На допомогу класному керівнику”. Під час написання книги враховано безперервність виховного процесу і вікові особливості психології восьмикласників. Відповідно до національної концепції у виховній роботі автори опирались на основи християнської та загальнолюдської моралі, вчення видатних українських педагогів, досвід народної педагогіки. Порівняно з попередніми класами більше уваги приділено формуванню національної самосвідомості учнів, пропаганді здорового способу життя.

Класний керівник восьмикласників знайде для себе корисні та старанно опрацьовані зразки виховних бесід, сценарії, розробки різних заходів, матеріали для тематичних батьківських зборів.

# 1. СКІФІЯ — АНТІЯ — РУСЬ — УКРАЇНА

*Повага до минушини — це риса,  
яка відрізняє освіченість від варварства.*

О.С. Пушкін

**Мета.** Зміцнювати почуття національної гордості вихованців, домагатись, щоб вони усвідомлювали себе дітьми великої нації з глибоким історичним корінням, спадкоємцями і носіями культури, мови, звичаїв і традицій свого народу.

## I. Учень-декламатор.

Дивлюсь у віки крізь ментреги історії:  
В глибокі степи, над Славуту-ріку —  
Шукаю Тебе на блакитному обрії  
В ряснім вишитті й золотому вінку.  
Лечу до твого, Україно, народження,  
Долаючи мряку густу й снігопад,  
І бачу Зорі наддніпрової сходження  
І сяйво її на вершинах Карпат.

*(Г. Петрук-Попик.)*

## II. Виступ учня.

*(Бажано, щоб він нагадував давньоруського літописця. Учень сидить за окремим столиком і пише гусячим пером на розгорнутому сувої, потім підводиться, бере в руки свій “пергамент” і читає.)*

“До вас, наших далеких нащадків, котрі будуть у Руській землі, звертаюся і прошу: не блудіть по білому світу з короткою пам’яттю. Пам’ятайте про нас. Ми коріння, з якого здійметься вгору ваше дерево”.

*(З роману Р. Федоріва “Отчий світильник”.)*

## III. Звучать у записі або в живому виконанні слова пісні.

З роду в рід кладе життя мости,  
Без коріння саду не цвісти,  
Без стремління човен не пливе,  
Без коріння сохне все живе.

## IV. Слово вчителя.

Дорогі діти, юнаки і дівчата!

Ви переступили ще один поріг шкільної науки і стали на шабель вище у своїй мудрості, ближче до мети — самотвердження як особистість і громадянин України. Ви восьмикласники, а отже, вступаєте у світ юності — найпрекраснішої пори у житті людини. Саме тепер вам потрібно твердо визначити свій шлях, гідний людини — найвищого творіння Бога. А це значить, що багато чого потрібно зрозуміти й осмислити, прийняти всерце як дороговказ на весь вік або ж відкинути.

Чому так важливо “не блудити по білому світу з короткою пам’яттю”? Для чого потрібно знати своє коріння? Над цим ми разом поміркуємо під час сьогоднішньої розмови.

Незабаром мине півтора десятка літ, як розпалася комуністична імперія зла і Україна після 350-літньої неволі стала суверенною державою. Тоді, у 1991-му, газети рясніли цифрами, які вселяли оптимізм: економічний потенціал колишньої УРСР давав підставу сподіватися на “українське чудо”. Чому ж ми опинилися на рівні відсталих держав? Чому нас не прийняли в Європейський дім, як Литву, Латвію, Естонію? Чому ми допустили, щоб злодії обікрали наш спільний дім? Бо віки неволі, тортур, голоду, страху в одних убили, а в інших послабили найцінніше громадянське почуття — патріотизм. Це сумний наслідок безпам’ятства, проти якого застерігає нас далекий прашур. Адже даремно співається у пісні: “Без коріння сохне все живе”. Без глибокого коріння не здійметься високо вгору дерево, не розпуститься пишно крона: перший сильний вітер виверне його.

“Нарід, що забуває минуле, ніколи не буде нацією”, — писав митрополит А. Шептицький. А його послідовник, патріарх Йосип Сліпий, повчав: “Пам’ятайте, що нарід, який не знає або загубив знання свого минулого з його духовними скарбами, — умирає і зникає із землі”. Саме тому вони перебріхували нашу історію, розкопували і грабували тисячолітні могили та кургани у наших степах, руйнували храми, гальмували розвиток культури, переслідували та винищували національну еліту і, врешті-решт, робили все, щоб відібрати в народі його духовну основу — мову.

#### **V. Учні-декламатори.**

- 1-й:* Я запитую в себе, питаю у вас, у людей,  
Я питаю в книжок, роззираюсь на кожній сторінці:  
Де той рік, де той місяць, той проклятий тиждень і день,  
Коли ми, українці, забули, що ми — українці?
- 2-й:* І що є в нас душа, повна власних чеснот і щедрот,  
І що є у нас дума, яка ще од Байди нам в’ється,  
І що ми на Україні — таки український народ,  
А не просто населення, як це у звітах дається.
- 3-й:* І що хміль наш — у пісні, а не у барилах вина.  
І що щедрість — в серцях, а не лиш у крамничих вітринах.  
І що є у нас мова, і що українська вона,  
Без якої наш край — територія, а не Вкраїна.

*(В. Баранов.)*

#### **VI. Учитель.**

Головне, що ми сьогодні маємо усвідомити: ми не пришельці на цій землі, наші предки її ні в кого не відібрали; ми, українці, на своїй землі і маємо таке глибоке коріння, що його не вирвати ніяким силам. Ми маємо що пам’ятати, чим пишатися і чим дорожити.

Під час державного візиту Л. Кучми у США в 1994 році закордонні інформаційні агенства підкреслили одну цікавинку з вітального слова